

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 15 februari 2007

MEDITATIE

Vreugde door lijden

Vreugde door lijden, kan dat? Het lijkt onmogelijk. Bij onze doop werd wel gebeden of we mochten leren om ons 'kruis vrolijk te dragen'. En in Gods Woord wordt ook herhaaldelijk in die zin gesproken. David zegt, dat het goed voor hem was, dat hij verdrukt werd (Ps. 119 : 71), Jesaja zegt, dat het volk zal leren danken voor Gods toorn (Jes. 12 : 1) en Paulus roemt in de verdrukking (Rom. 5 : 3).

Maar als het lijden er is, als we, in welke verdrietige omstandigheden ook, gekweld worden door duizend zorgen en duizend doden, wie kan dan blij zijn? Is het dan niet te begrijpen, dat we met Jakob zeggen: *Al deze dingen zijn tegen mij.* Als we het ervaren, zoals David het ervoer, dat Gods hand dag en nacht zwaar op ons is, wie kan dan bekijken, dat het ten goede is? En zegt de apostel ook niet in Hebr. 12 : 11: *En alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn?*

... En laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; Ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen...

Hebreeën 12 : 1b, 2a

Lijden zou geen lijden zijn, als het niet smartelijk was. Evenwel maakt het zoveel uit, of het lijden vergezeld gaat met opstand of met lijdzaamheid. Het maakt alles uit. En daar we de lijdzaamheid niet van onszelf hebben, wijst de apostel in dit hoofdstuk op de Heere Jezus, Die in Zijn omwandeling op aarde sprak: *Leert van Mij...* De loopbaan die ons voorgesteld is, kunnen wij alleen met lijd-

zaamheid lopen als er zicht is op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs.

Toen de lijdensbeker de Heere Jezus aan de lippen werd gezet, wist Hij, wat Hem overkwam. Herhaaldelijk had Hij Zijn lijden voorzien. Hij had Zijn lijden ook voorzien. En dit voorzien ging het voorzeggende ver vooruit. Wat zag Hij als twaalfjarige knaap in de tempel? Waarover sprak Hij daar met de Schriftgeleerden? Zei Hij niet tegen Jozef en Maria: *Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?* (Luk. 2 : 49). Ja, de beginselen van Zijn lijden waren er al vanaf Zijn nederige geboorte. En het voorzien ervan gaat nog veel verder terug. Het gaat terug naar de nooit begonnen eeuwigheid. Daar is het Hem al voorgesteld. En daarover spreekt de apostel hier. Daar heeft de drie-enige God het niet alleen voorzien, maar het ook besloten. In de eeuwige Vrederaad kreeg het allergrootste wonder al gestalte. Daar heeft de eeuwige Vader van de Heere Jezus Christus al besloten in Zijn Zoon de Vader te willen zijn van arme zondaren, tot de zaligheid uitverkoren. Daar heeft de eeuwige Zoon van God al besloten Zich als een Lam ten brandoffer over te geven, omdat Zijn vermaken waren met de mensenkinderen. Daar heeft de Heilige Geest besloten het werk van de Zoon naar de wil van de Vader toe te passen in zondaarsharten. En over dit alles verheugden zich de engelen. Maar meer, oneindig veel meer, verheugde Zich daarover ook de Heere der engelen: de eeuwige Zoon van God. Het is de vreugde, Hem van eeuwigheid voorgesteld, dat Hij in de tijd de Zaligmaker zou zijn van zondaren. *Het welbehagen des Heeren zou door Zijn hand gelukkig voortgaan* (Jes. 53 : 10). Maar de weg om Zaligmaker te worden was de weg van de lijdende Knecht des Heeren. Het was een weg van smartelijk, van bitter lijden, een kruisweg, die door de dood en de hel heen leidde, en dat onder de toorn van Zijn Vader. Als

Inhoud

85e jaargang

Nr. 20

- 1 Vreugde door lijden
- 2 Bijbelstudie: De Heere komt tot Abraham met Zijn genade (2)
- 3 In Memoriam: ds. J. Baaijens
- 4 Commentaar: Regeerakkoord
- 5 Biechten
- 7 Brieven uit de schoenendoos (1)
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Borg kwam Hij in het gericht, waar geen zondaar in kan bestaan en blijven leven. Door de smartelijkste folteringen naar lichaam en ziel baande Hij evenwel de weg naar de zaligheid. Dat lijden verdroeg Hij in voorbeeldige lijdzaamheid. En dit is het, wat de apostel ons voor wil houden. Hoe verdragen wij nu het lijden? Opstandig of lijdzaam? Het is onze natuur eigen om opstandig te zijn. Het behoort evenwel bij onze natuurlijke blindheid. Wie opstandig is, ziet niet, wat hij verdiend heeft. Die kent de oorzaak van alle lijden niet: de zonde! De natuurlijke mens denkt allicht, dat God hem te hard behandelt. Zijn lijden wordt verzwaard door zijn opstand. Moet het uitlopen op een eeuwig vloeken van God in de rampzaligheid? Zou God geen bedoeling kunnen hebben met uw kruis? Is het niet om u aan uw zonden te ontdekken? Om u te spenen van wereldzin, van hoogmoed en van andere afdwalingen?

Daarom staat er in vers 11: *Deze kastijd ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.* Niet ieder leert echter dat nut kennen; maar alleen zij, die door het lijden geoefend worden.

Als uw lijden een middel in Gods hand is, om u te ontdekken aan uw zonden, te verbreken vanwege een verdiende toorn en uit te drijven tot Christus, dan is het u ten goede. Ja juist als u uzelf in uw lijden voortdurend tegenvalt, en u uw opstandige gevoelens wel kent - we zijn niet beter dan anderen - maar ze door genade verbroken worden, dan zal

de Heere u vreugde bereiden. Ja, Hij heeft ze al bereid, en draag daarom getroost uw kruis. Het vrolijk dragen van uw kruis, waarom bij uw doop gebeden werd, is geen vanzelfsheid. Het is er slechts als we „Hem (de grote Kruisdrager) dagelijks navolgen”. Zeker, uw naam is ‘albederver’ en u hebt niets meer in uzelf om in te roemen. U hebt uw lijden verdiend en de Heere oefent u in lijdzaamheid. Maar Hij wil u op uw lijdensweg niet om laten komen. Want Hij leidt u in Zijn weg. En daarop is Christus omgekomen en toch behouden. Hij is van God verlaten om Godverlaters tot kinderen Gods te kunnen maken.

Het is de vreugde, die Hem voorgesteld was. En als u Hem zo ziet op uw lijdensweg, en de vreugde, die Hem voorgesteld was, en die Hij u bereidde, dan krijgt u een voorsmaak van de eeuwige vreugde en leert u zingen:

*Maar in dit smartelijk verdriet,
Mistrouwt mijn hart Uw goedheid niet;
Neen, 't zal zich in Uw heil verblijden.
Ik zal den Heer mijn lofzang wijden,
Die mij genadig bijstand biedt*
(Ps. 13:5).

Goes,

ds. C.J. Meeuse

BIJBELSTUDIE

2

De Heere komt tot Abraham met Zijn genade

Genesis 17:5-14

Het verbond bevestigd en vernieuwd

Opnieuw sprak de Heere tot Abraham over het genadeverbond. We lezen hier dat Hij sprak: "Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u" (vers 7).

Het verbond was toch al opgericht? Waarom zegt de Heere dit opnieuw? Aan de ene kant moeten we zeggen dat het verbond, het genadeverbond, vast ligt in God. Maar aan de andere kant maakt de Heere Zijn verbond ook bekend. Dan is het verbond een levende verhouding, zoals een huwelijksverbond dat is. De Heere vergelijkt de verhouding tussen Hem en Zijn volk zo vaak met een huwelijk.

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583.

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,60 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portkosten.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de advertenties en de recensies van de aangekondigde boeken.

Het huwelijk is niet slechts een contract, maar een contact. Een levende verhouding, een levend contact, moet steeds weer bevestigd worden, moet steeds weer vernieuwd worden. Het woord oprichten heeft ook de betekenis van bevestigen. Dat deed de Heere hier bij Abraham. Hij wilde hier Zijn verbond bevestigen. Dat wil de Heere nog steeds doen in het leven van Zijn kinderen. We moeten hierbij bedenken dat het hier ging om een nadere uitwerking van het verbond van Genesis 15:18. In Genesis 15 ging het over de toekomstige bevrijding van Abrahams nageslacht uit Egypte, hier om het verbond der besnijdenis. In dit verbond vonden de vroegere beloften hun plaats (Gen.12:2; 13:16; 15:5). Het ging uiteindelijk om hetzelfde verbond, het verbond der genade.

De Heere als de Eerste

Met nadruk stelde de Heere hier dat Hij het verbond met Abraham en zijn zaad oprichtte. Het initiatief ging weer van God uit. Zo duidelijk zien we hier weer het *eenzijdige* van Gods werk. De grote IK ZAL was hier de Eerste. Hij stelde het verbond, Hij richtte het op. Hij wilde steeds weer de Eerste zijn. Dat is het wonder in het leven van al Zijn kinderen. Daarin ligt ook de vastheid. De God des verbonds komt terug op Zijn eigen werk. Hoe onmogelijk de omstandigheden ook, de Heere handhaaft Zijn verbond.

Daarbij zei de Heere dat Hij het verbond oprichtte "tussen Mij en tussen u". Wat een tegenstelling: Mij en u, de heilige God en de onheilige zondaar. In die tegenstelling zien we de diepte van Gods genade. Wie kan het wonder ooit klein krijgen, dat de Heilige en de Almachtige in een verbond treedt met diep schuldigen? De Heere had geen mensen nodig, want Hij was de Volzalige in Zichzelf, maar toch wilde Hij Zich in mensenkinderen verheerlijken. Daarom dat verbond met Abraham. Maar daarin ligt ook de *wederkerigheid*, de gemeenschap. In het verbond, zo zegt het Doopformulier, zijn twee delen begrepen. De Heere zegt: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde". Maar dan zeggen Gods kinderen ook: "Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijne Sterkte." Dat is de wederliefde in het hart. De eenzijdige liefde van de God des verbonds wekt wederliefde op in het hart van Zijn kinderen. Daardoor leren zij wandelen in een nieuwe gehoorzaamheid.

In Memoriam

ds. J. Baaijens

Na een periode van afnemende krachten en een kort ziekbed is op woensdag 7 februari 2007 ds. J. Baaijens overleden in de leeftijd van 83 jaar. Geboren 10 september 1923 te Kleverskerke op Walcheren, had hij reeds als kind diepe indrukken van dood en eeuwigheid. Tijdens zijn gedwongen verblijf in Duitsland in de oorlogsjaren werd hem een mogelijkheid van zalig worden ontsloten onder het lezen van een preek van ds. G.H. Kersten. Later heeft de Heere hem verder geleid en door een weg van ontdekking en ontleding hem doen verstaan dat alleen de gerechtigheid van Christus redt van de dood. Het heeft de Heere behaagd hem de zaligheid te doen vinden in Christus en door een waar geloof met Hem verenigd te worden.

Reeds jong lag er de begeerte in zijn hart de Heere ook in het ambt te mogen dienen. Toen hij 18 jaar was, mocht hij geloven dat de Heere dit op Zijn tijd ook zou vervullen. Al werd dit beproefd, toch heeft de Heere dit bevestigd. In 1964 werd hij toegelaten tot het volgen van de lessen aan de Theologische School te Rotterdam. Daar hebben we in 1965 elkaar leren kennen. In 1968 werd onze broeder beroepbaar gesteld. Na zijn eerste gemeente Tricht-Geldermalsen, waar

hij in dat jaar de herdersstaf mocht opnemen, heeft hij de gemeenten Rotterdam-Alexanderpolder (1974-1982), Aagtekerke (1982-1988) en Enkhuizen (1988-1996) mogen dienen. In zijn laatste gemeente werd hem per 1 oktober 1996 eervol emeritaat verleend.

Het was de begeerte van onze broeder Baaijens in alle eenvoud de voetstappen van zijn grote Meester te mogen drukken en met de talenten die Hij hem gegeven had, tot zegen voor anderen gesteld te mogen worden. Die begeerte heeft God hem gegeven en ook zijn dienst tot zegen gesteld. De vruchten op zijn arbeid zijn nog onder ons tot verheerlijking van de Naam des Heeren.

Toen de Heere onze broeder verzekerde van zijn aandeel aan Hem zei hij: 'Ik heb tot mijn vrouw gezegd: Nu kan het niet meer verkeerd gaan.' Zo werd onze geliefde broeder meer en meer rijp gemaakt voor de heerlijkheid die nu met de verlostte schare voor de troon, eeuwig zijn deel mag zijn. Mocht de Heere in ontferming gedenken aan zijn weduwe en kinderen en aan allen die hem lief waren. Zijn persoon en dienst blijve de gemeenten en ons als medebroeders in dankbare herinnering.

Leiderdorp,

ds. R. Boogaard

Steeds iets nieuws geleerd

Wat ons in de geschiedenis steeds weer opvalt is dat Abraham bij ieder nieuwe verschijning des Heeren weer iets nieuws leerde. Zo doet de Heere bij al de Zijnen. Als er in het geestelijke leven nieuwe Godsontmoetingen zijn, dan leert de Heere hen in die ontmoetingen weer nieuwe dingen. Zeker, de Heere geeft Zijn kinderen ook herhalingsonderwijs. Dan worden de oude dingen weer levend en nieuw. Dat herhalingsonderwijs in het geestelijke leven is ook zo nodig. Maar daarnaast wil de Heere Zijn kinderen ook dieper inleiden in de verborgenheden des heils. Wat was hier nu het nieuwe? De Heere betrok nu ook *Abrahams zaad* in het ver-

bond. De Heere sprak immers over "uw zaad na u in hun geslachten". Uiteindelijk zou dat uitlopen op Christus, in de diepste zin van het woord Abrahams Zaad. Nog rijker werd het toen de Heere hier sprak over "een eeuwig verbond". De kanttekeningen merken hier op: "Eeuwig voor alle gelovigen in Christus." We moeten hier onderscheid maken tussen de vleselijke kinderen van Abraham en de geestelijke kinderen. Het verbond met Israël, de vleselijke kinderen van Abraham, ligt ook vast. Daarom is er hoop voor Israël (Rom. 11). De geestelijke kinderen van Abraham zijn allen, die Abrahams geloof hebben leren kennen. Hun zaligheid ligt vast in het genadever-

bond. Het verbond is de garantie van de zalige toekomst van allen, die Christus kocht met Zijn bloed en die Hem vrezen.

Vanuit de eeuwigheid in de tijd

De Heere sprak dus uitdrukkelijk over een eeuwig verbond. Het genadeverbond heeft een eeuwige grondslag. In de stilte van de eeuwigheid hebben de Vader en de Zoon samen onderhandeld over de zaligheid van al de uitverkorenen. De Vader handhaafde Zijn heilig recht. De Zoon vertegenwoordigde al de Zijnen en nam op Zich aan dat recht genoeg te doen. De partijen van dat eeuwige verbond zijn dan ook de Vader en de Zoon. Maar nu zijn in Christus al de Zijnen begrepen. Aan hen maakt de Heere Zijn verbond bekend, met hen richt Hij het op in Christus. De Heere zag Abraham hier aan in Christus. Buiten Christus had het niet gekund. Daarbij stelde de Heere hier het teken van de besnijdenis in. Zijn nakomelingen moesten dat teken van het verbond ontvangen. Zoals ook wij het teken van het verbond dragen in de Heilige Doop. Maar nu zijn er tweeërlei kinderen des ver-

Het verbond met Abraham Zijn vrind, bevestigt Hij van kind tot kind.

bonds. We dragen het uiterlijk teken, maar zijn we wezenlijk in het verbond? Wat een verschil tussen Izak en Ismaël, die beiden besneden waren! Wat een verschil tussen Jakob en Ezaü.

Door wedergeboorte worden we wezenlijk ingelijfd in het genadeverbond. Een uiterlijke verbondsbetrekking heeft zeker betekenis, want dan heeft de Heere ons apart gezet op het terrein van het verbond, dan dragen we het teken en zegen van Gods genade, het merkteken van Christus. Maar die uiterlijke verbondsbetrekking maakt ons niet zalig. Daarvoor is nodig de innerlijke verbondsbetrekking te kennen door de wedergeboorte. Dan geldt het in de diepste zin van het woord, wat de Heere tot Abraham sprak: "Om u te zijn tot een God." Dan is de Heere, de God van het verbond, ook mijn God. Dan heb ik alles. Dan mag ik Hem vertrouwen en verwachten. Dan heb ik een Toevlucht. Ja, dan heb ik alles voor de tijd en voor de eeuwigheid. Wie de God des verbonds tot Zijn deel heeft,

die heeft alles, die heeft genoeg. Dan is Zijn wijsheid er om ons te leiden en te onderwijzen. Dan is Zijn macht er om ons te beschermen en te ondersteunen. Dan is Zijn goedheid er om ons te verzorgen en te vertroosten. Zo gaat de Heere door van geslacht tot geslacht. Zo sprak de Heere tot Abraham: "Om u te zijn tot een God en uw zaad na u." De Heere wil als de Verbondsgod nog werken in de lijn der geslachten. Het verbond met

Abraham Zijn vrind, bevestigt Hij van kind tot kind. Hebt u kinderen die vervreemd zijn geraakt van de waarheid? Dan ligt hier een bemoediging en een aansporing om ze voor de Heere neer te leggen, de God, Die ook aan hun voorhoofd verzegelde, dat er bij Hem genade is.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

COMMENTAAR

Regeerakkoord

De fracties van het CDA, PvdA en CU hebben het regeerakkoord gepresenteerd. Het moet de basis vormen van het beleid van de coalitie. Lang is er onderhandeld. De fractievoorzitter van de SGP, ir. B.J. van der Vlies, heeft gezegd dat hij zijn handtekening niet onder het regeerakkoord zou kunnen zetten.

Inmiddels heeft hij die uitspraak ook al weer wat afgezwakt door te zeggen dat op het gebied van ethische zaken het glas half vol is en het de taak van de SGP is om te blijven zeggen dat het glas half leeg is. Staat er dan niets in waarover we toch verblijfd mogen zijn? Uiteraard kijken we dan eerst naar die ethische zaken. En dan zien we dat op een aantal terreinen de inbreng van de Christen Unie wel degelijk invloed heeft gehad.

Abortus

Met Van der Vlies moeten we echter ook constateren dat de huidige abortuspraktijk, de huidige euthanasiepraktijk, de huidige praktijk met betrekking tot de koopzondagen niet wordt teruggedrongen. Er worden wel allerlei onderzoeken in het vooruitzicht gesteld. Een pakket alternatieve maatregelen dat dient als alternatief voor zwangerschapsonderbreking zal worden ontwikkeld. In dat verband valt te denken aan verruiming van adoptiemogelijkheden, hulpverlening en begeleiding. Ook komen er meer opvangmogelijkheden voor tieners die ongewenst

zwanger zijn. Ook op het gebied van seksuele voorlichting wil het kabinet aan de scholen vragen meer aandacht te besteden. Onderzoek naar de motieven van zwangerschapsonderbreking, ook een item, is uiteraard goed, maar waar leidt dat toe? Leidt dat – niet direct, maar misschien op termijn – tot het terugdringen van de huidige abortuspraktijk? Dat hopen we uiteraard wel. Of denkt het kabinet alleen in termen van het bestrijden van de (psychosociale) gevolgen van zwangerschapsafbreking? Wellicht dat dit indirect ook nog kan bijdragen aan de vermindering van het aantal abortussen. Jammer dat geen lans wordt gebroken voor een nieuw ethos als het gaat om het begin van het leven en de daarmee verband houdende seksuele moraal. In het partijprogramma van de CU staat volledige afschaffing van abortus. Daar is het nog zeer ver vandaan.

Euthanasie

De regelgeving op het terrein van de euthanasie zal in de komende jaren niet worden gewijzigd. Dat er geen experiment komt met de zelfmoordpil van Drion is toe te juichen. Meer palliatieve zorg, waardoor wellicht de vraag naar euthanasie kan worden teruggedrongen is eveneens positief te waarderen. Elke maatregel die kan voorkomen dat mensen vroegtijdig een einde aan hun leven willen maken, moet positief worden beoordeeld. God beschikt immers over ons leven. Over het begin en over het

einde. Onze tijden zijn in Zijn hand. We lezen niets over de bedenkelijke praktijk van zogenaamde zelfmoordconsulenten. Zoals uit recente rechtspraak is gebleken, zien zij kans om toch hun praktijken door te zetten door mensen te helpen bij het nemen van de beslissing om een einde aan hun leven te maken, zonder zelf strafwaardig te zijn. Het zou toch mogelijk moeten zijn geweest dat op dit punt de Christen Unie aanscherping van de wetgeving had geëist, gelet op de rechterlijke uitspraak van kort geleden?

Klonen van embryo's

Het zogenaamde moratorium dat het kloneren van embryo's om aan stamcellen te komen aan banden legt, wordt opnieuw bekrachtigd. Een moratorium is zoveel als het bevriezen van de huidige situatie. De prolife organisaties zijn daar uiteraard blij mee. Ook hier kunnen we de invloed van de Christen Unie opmerken.

Jeugd- en gezinsbeleid

Het meest opvallende punt is dat het door CU en SGP al jaren gevoerde pleidooi voor een kindgebonden budget wordt gehonoreerd. Ook het instellen van een ministerie voor jeugd- en gezinsbeleid doet de verwachting toenemen dat het gezin als de kern van de samenleving weer de aandacht krijgt die het verdient en dat er aandacht komt voor de jeugd, voor de opvoeding van de jonge generatie, die straks verantwoordelijkheden zal moeten gaan dragen. Of we met Rouvoet staan aan het begin van de afschaffing van de seksuele perversie, zoals Dorenbos van de Stichting Schreeuw om Leven denkt, is nog maar te bezien. Als we op ons laten inwerken welke tegenkrachten er ontketend werden toen de uitgever van Van Dale's woordenboek aankondigde een gekuiste versie het licht te doen zien ten behoeve van enige protestants-christelijke scholen, dan hoeven we geen illusies te hebben als het gaat om het terugdringen van de seksuele revolutie. Het zal Rouvoet heel wat hoofdbreken kosten om op dat punt bijbelse normen en waarden tot gelding te brengen in het publieke domein.

Andere beleidspunten

Uiteraard staan er in het regeerakkoord vele zaken die ook door andere partijen worden onderschreven. Daarbij zijn niet altijd christelijke waarden en normen in het geding.

Dat is wel het geval als het gaat om het aan banden leggen van de winkelopenstelling op zondag in toeristische gebieden. Uiteraard zouden we liever hebben gezien dat het kabinet het voornemen had uitgesproken om elke zondagopenstelling te verbieden met het oog de heiligheid van Gods dag. Handhaven van de wet, want daar gaat het om bij het aan banden leggen van de winkelopenstelling op zondag in toeristische gebieden, is wel het minste wat de regering kan doen. De overheid is er toch voor om de wet te handhaven. Als de overheid dat niet meer doet, hoe kan diezelfde overheid dat dan van de onderdanen vragen?

Dat trouwambtenaren die weigeren een huwelijk tussen twee mensen

We hopen dat de bewindslieden die rekening willen houden met Gods Woord dat ook in de praktijk zullen laten blijken.

van hetzelfde geslacht (ten onrechte een huwelijk genoemd) te voltrekken, in functie mogen blijven, is verblijdend. Dat geldt ook voor het voornemen om drugsgebruik door jongeren zoveel mogelijk te voorkomen en reclame op radio en tv voor alcohol in de vroege avonduren te verbieden.

Waardering

Al met al worden er toch vele zaken in het regeerakkoord genoemd die de moeite waard zijn. Is Van der Vlies dan toch niet een beetje te negatief? Is het feit dat het glas half vol is dan niet de moeite waard? Dat zal hij zeker erkennen. We mogen er Gods hand in zien dat er geen linkse coalitie tot stand is gekomen. Dan zouden

deze zaken niet op deze wijze aan de orde zijn gesteld en in een regeerakkoord zijn terechtgekomen. Moet Van der Vlies de oproep van Dorenbos meer ter harte nemen, die zei: "Ik zou zeggen tegen van der Vlies: Wees niet te zuinig in de oproep om te bidden voor Rouvoet dat hij zijn rug recht mag houden. Je hoeft niet een grote partij te zijn om een grote stem te hebben"? Dorenbos heeft natuurlijk gelijk als hij oproept om te bidden. Dat is echter natuurlijk nog wat anders dan je handtekening zetten onder een regeerakkoord, dat voor een groot gedeelte, ook wat ethische kwesties betreft, uitgaat van de status quo, het handhaven van de huidige wetgeving en het terugdringen van bepaalde ontwikkelingen. Bidden voor Rouvoet en de zijnen, maar niet alleen voor hem, voor onze overheid in het algemeen, is christenplicht. We mogen wel opmerken dat er toch zaken aan de orde zijn gesteld, die ons raken. Dat bepaalde ontwikkelingen worden tegengehouden, kunnen we alleen maar toejuichen. Een handtekening zetten onder dit regeerakkoord zou eerder in zicht komen als de studie die gaat plaatsvinden naar de verhouding tussen de grondrechten zou opleveren dat de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van onderwijs en dan overeenkomstig de christelijke traditie, het zouden winnen van het gelijkheidsbeginsel, dat nu nog in bestuur en rechtspraak leidinggevend schijnt te zijn.

We hopen dat de bewindslieden die rekening willen houden met Gods Woord dat ook in de praktijk zullen laten blijken. Het zal hen niet meevallen om de rug recht te houden. Ons gebed is nodig, meer dan ooit.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Biechten?

Onlangs dachten we in ons kerkelijk blad met elkaar na over het vasten in vroeger tijd met de vraag of vasten ook nog iets van vandaag kan en mag zijn. Na het artikel kwamen er wat reacties binnen waarin me werd gevraagd of er iets geschreven kon worden over de biecht.

Wat is nu eigenlijk precies de biecht? Wat houdt het in en is er een bijbelse lijn te trekken en een lans te breken voor een protestantse biecht? De apostel Jakobus schrijft toch ook in het 5^e hoofdstuk, vers 16: "Belijdt elkander de misdaden"?

Je hart luchten

Een paar maanden geleden zei een roomse man, met wie ik wel eens samenwerk voor het onderwijs, me: "Ik was in Rome en in de St. Pieterskerk zag ik daar heel veel biechthokjes. Weet je dat ik echt behoefte had om daar in te gaan zitten en mijn hart eens helemaal te luchten? Nee, ik heb het niet gedaan, want de taal zou een wezenlijk probleem geweest zijn. Ik ben er echter van overtuigd, dat er minder RIAGG's en dergelijke nodig zouden zijn als mensen eerlijk zouden vertellen aan de priester of pastoor wat er in het hart omgaat en welke zorgen en zonden ze allemaal te dragen hebben". Eerlijk gezegd moest ik er wat om lachen, maar bij nader inzien zit er iets waars in zijn opmerking. Maar daarover later meer.

Achtergronden

De biecht, ook wel boetesacrament, sacrament van de vergeving of sacrament van boete en verzoening genoemd, is een van de zeven sacramenten van de roomse kerk. In dit sacrament kan de priester in Christus' Naam de zonden vergeven! De biecht baseert men in genoemde kerk op de woorden van de Heere Jezus die Hij sprak op de dag van Zijn opstanding: "Zo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zo gij iemands zonden houdt, dien zijn ze gehouden" (Joh. 20:23).

De priester legt na het belijden van de zonden, het biechten, de penitentie op (boetedoening en straf). Hij verstrekt ook goede raad, zodat dezelfde fout in de toekomst niet meer zou worden gedaan. Vervolgens geeft de priester de boeteling "vrij-spraak en vrede" door de sacramentele absolutie, de vergeving van de zonde! Tenslotte volgen dan de lofprijzing, dankzegging en de wegzending met de zegen van de priester. De kern van dit alles zijn de woorden van de priester: "Ik ontsla u van uw zonden in Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen". In alle scherpte wijzen we deze biecht af, dat zal een ieder duidelijk zijn. Geen mens, ook geen ambtsdrager, kan de zonden van de ander vergeven, daar mag geen misverstand over zijn. De kanttekening wijst bij de tekst uit Johannes 20 daar treffend op. Tegelijk wijzen we net zo scherp af, dat de mens door boetedoening en de straf te dragen de vergeving waardig zou zijn! Er is immers geen weg meer van beneden naar boven!

Genade is pure genade en die kan alleen bewezen worden door God aan een schuldige zondaar.

Protestantse biecht?

Waar het ons nu meer om gaat is het feit dat er in protestantse kringen ook waarderende woorden te vinden zijn over een vorm van biechten. In zo'n geval pleit men ervoor dat je bepaalde zonden belijdt aan speciaal daartoe aangestelde mensen. Al heel snel komt dan ook het woord "vergeving van de zonde" ter sprake. Hoe moeten we daar nu tegenover staan? Niet positief! Het is onze bange vrees, dat je al heel snel opnieuw bij de rooms-katholieke biecht terecht komt en dat zou een regelrechte ramp voor de kerk zijn.

Nee, wij hebben de biecht niet nodig. Wat we wel nodig hebben is het oprecht belijden van onze zonden; de vergeving van de zonden is tevens

**De Heere verstoot niet,
maar wil in Christus nog
weten van genade.**

onmisbaar voor de zaligheid. De toelenaar in de tempel horen we roepen: "O God, wees mij zondaar genadig" en als dat een "biecht" genoemd wordt, is het niet erg. Dat is namelijk het eerst noodzakelijke: dat we God onze zonden leren belijden. En wat een wonder is het als een zondaar, die door genade zijn zonde leert belijden, ook mag gaan horen van het Woord der verzoening!

Belijden

Het is al jaren geleden dat ik op een zaterdagavond werd gebeld door iemand. Hij vroeg me om vergeving, want hij had ergens op een verjaardag of receptie over mij geroddeld. Even was ik uit het veld geslagen, want zo'n belijdenis verwacht je niet snel en al zeker niet door de telefoon. In de stilte, die er even viel, ging de ander verder en zei: "Ja, nu weet u wie ik ben: niet zo'n beste". En juist dat laatste gaf gesprek, want aan de andere kant van de lijn zat ook al niet zo'n beste...

Het valt trouwens helemaal niet mee in ons leven om naar anderen toe op deze manier schuld te belijden. Wij redeneren vaker in de trant van: wat niet weet, wat niet deert. Waarom zouden we vertellen wat we hebben gedaan of misdaan? Schuld belijden

naar een ander houdt in dat we onszelf heel kwetsbaar opstellen. En wie doet dat graag? Als we geen schuld belijden, kunnen we zelf op de troon blijven zitten. En daar zitten we maar al te graag.

Is schuld belijden naar mensen al zo moeilijk, naar de Heere toe ligt dat zeker niet eenvoudiger. Wanneer gaan we dat wel doen? Als de Heilige Geest in ons hart gaat werken, maar dan ook alleen! De Heilige Geest overtuigt immers van zonden en laat de torenhoge schuld zien tegenover God. Die Geest laat Zijn licht schijnen in de meest duistere plaatsen van het hart. Hij leidt als het ware door het leven van de zondaar heen en wijst al die zonden aan. Sommigen waren al lang vergeten, maar door Gods Geest komen ze de ontdekte zondaar "ordentelijk voor ogen". De zonden van liegen, stelen, ongehoorzaam zijn, roddelen, het ontheiligen van de zondag, het niet eren van je ouders, het dienen van de afgoden van deze tijd en het knielen voor de denkbeelden over God, de zondelust en het vasthouden van die ene zonde. Begint de Heilige Geest juist niet vaak daarmee dat Hij bij die ene zonde bepaalt? Maar steeds dieper ontdekt Hij aan het hele zondebestaan voor God, tot in de wortels van het bestaan. 't Is niet alleen dit kwaad dat roept om straf, nee, ik ben in ongerechtigheid ontvangen en geboren! De Heilige Geest laat zien dat er niet alleen zonden van bedrijf, maar ook van nalatigheid zijn. En daar opent zich een bodemloze put! Dit heb ik niet gedaan, dat heb ik nagelaten. In mijn bidden, bijbellezen en kerkgang ervaar ik zelfs zonde, want hoe vaak was dat geheel op mezelf gericht? Hoe vaak bad ik om mezelf de Heere aangenaam te maken? Hoe vaak dacht ik heimelijk: "Heere, ziet U dan niet hoezeer ik me inspan om voor U te leven? Verdien ik dan niet de zaligheid?" Zelfs al die schijnbare deugden worden blinkende ondeugden! (Calvijn)

Beleven en belijden

Het mag de vraag zijn of wij in ons leven iets geleerd hebben van de ontdekking door God de Heilige Geest. Dan alleen weten we wat dat uitwerkt in het leven, namelijk een eerlijke en oprechte schuldbelijdenis. De Heere brengt dan op de knieën voor Hem als een zondaar! Eerlijk wordt beleven wat de afkomst is: kind van Adam, mijn vader een Amoriet, mijn moeder een Hetitische! Inderdaad,

geneigd tot alle kwaad, maar ook geneigd de naaste te haten. Natuurlijk, de buitenkant kan er zo heel anders uitzien. Keurig, net, degelijk en trouw meelevend in en met het kerkelijk leven. Maar die binnenkant is zo anders. Die is verdorven, die is goddeloos! Wanneer er dan in de kerk gepreekt wordt over het zondaarsbestaan, zegt het hart er voor het eerst eerlijk 'ja' op. Wat wordt een ontdekte zondaar het er mee eens: ik deug niet! Ik ben wel goed uit Zijn handen voortgekomen, maar ik ben van Hem weggelopen! Nooit zal ik meer tot Hem terugkeren, want de keus van mijn bedorven hart is de keus van Orpa.

En juist dan wordt de belijdenis van zonden geboren. Juist daar gaat de zondaar met de verloren zoon belijden: "Ik heb gezondigd tegen de hemel en voor U". Of dan nog iets achter wordt gehouden? Nee, ik lei voor U mijn hart en wandel bloot! En het wonderlijke is dat die schuldbelijdenis aan Zijn voeten brengt en een wondere verlichting geeft. O, wat mogen we elkaar die plaats gunnen: met de tollenaar, de verloren zoon en de zondares uit Lukas 7. En wat valt het daar voor een verwonde, verootmoedigde en boetvaardige zondaar mee! De Heere verstoot niet, maar wil in Christus nog weten van genade. De tollenaar ging gerechtvaardigd naar huis, de verloren zoon kreeg weer een ring aan zijn vingers en het feestmaal werd bereid. Bij deze Koning valt het voor een verootmoedigde en boetvaardige zondaar zo mee. Het is hier nu niet de bedoeling nader in te gaan op de persoonlijke wetenschap van de zondevergeving in het leven van Gods kerk. Dat zou een apart artikel vergen.

En dat biechten dan?

Zonden belijden voor God, we hebben er nu iets over geschreven. Maar hoe zit het nu met het belijden van de zonden aan elkaar? Moeten we alles tegen anderen zeggen? 'k Zou willen zeggen: gelukkig niet! De verborgen zonden in gedachten, woorden en werken hoeven we een ander niet bekend te maken. Dat zou de omgang met anderen eerder moeilijker dan makkelijker maken, vrees ik. Wel is het goed de ander schuld te belijden als je hem of haar iets hebt misdaan. Daarom zegt Jakobus ook: "Belijdt elkander de misdaden". Wie een teer geweten heeft ontvangen, zal zeker ook de begeerte hebben om in een goede verhouding met ande-

ren te leven. Niet zelden levert zo'n schuldbelijdenis daarna een diepere band met elkaar op. De kanttekening bij Jakobus 5:16 wijst er ook zo mooi op dat het een goede zaak is elkaar de zonden te belijden.

Het kan trouwens innerlijk opluchten als aan een vertrouwd persoon wordt verteld wat er in het hart is omgegaan of welke zonde er is bedreven. De genoemde kanttekening zegt daarover: "Daarbenevens zo iemand in enige zonde zou mogen gevallen zijn waarover hij zo bezwaard is dat hij zichzelf alleen niet wel kan troosten, dat hij dan die zonde openbare aan een ander, hetzij kerkedienaar of enig ander goed vriend, om van deze getroost te worden uit Gods Woord en om hem te helpen bidden, dat hem die zonde door God mag vergeven worden, gelijk de volgende woorden medebrengen". En inderdaad: de tekst vervolgt met "en bidt voor elkander...".

Geweten

De zonde veroorzaakt lichamelijk en geestelijk lijden. De zonde verwondt het geweten van de mens. Het bedreven kwaad doet mensen vooral geestelijk lijden. Hoe een onbeleden en onbeweende zonde de mens stuk maakt, zien we in het leven van David. Onze beenderen verouderen en de levenssappen worden uitgedroogd! We zien dat ook bij de broers van Jozef, die jarenlang met een onbeleden zonde hebben gelopen en uiteindelijk leren belijden: "Voorwaar, wij zijn schuldig aan onze

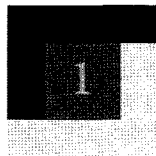
broeder, wiens benauwdheid der ziel wij zagen toen hij ons om genade bad. Maar wij hoorden niet. Daarom komt deze benauwdheid over ons." Daarom is de echte biecht bij God zo belangrijk! Het gemis aan innerlijke rust en vrede vreet aan een mens! Een psychiater zei eens: "Een goed geweten is een grote stap in de juiste richting om een mens te beschermen tegen een neurose". De dichter van Psalm 119 had dat geleerd en dat doet hem zeggen: "Die uwe wet beminnen hebben grote vrede". God geeft Zijn zegen bij het onderhouden van Zijn geboden. Dat willen we ook onze jongeren zo van harte meegeven.

Tenslotte

Biechten? Niet zoals de roomse kerk ons leert; dat is wel duidelijk. Een protestantse biecht met een biechtsite en allerlei georganiseerde instellingen? Ook daarvan nemen we klip en klaar afstand! Elkaar de zonden belijden? Dat is een bijbelse weg, zo hebben we gezien. En het grootste wonder? Als we met David mogen instemmen: "Mijn zonde maakte ik U bekend, en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide: ik zal belijden doen van mijn overtredingen voor den Heere; en Gij vergaaft de ongerechtigheid mijner zonde. Sela!". Voor dat laatste heeft Gods kind de eeuwigheid nodigen om dat uit te wonderen: "En Gij vergaaft!"

Nunspeet,

W. Visser

Brieven uit de schoenendoos

Correspondentie met ds. Janse

In een schoenendoos bleven ze bewaard: zo'n 220 brieven, meer dan een eeuw oud. Ze werden geschreven aan ds. D. Janse, die vanuit Walcheren de Ledeboeriaanse gemeenten in het hele land bediende. „De schoenendoos van ds. Janse” werd een begrip. De vergeelde velletjes ruitjespapier bieden veel informatie over het kerkelijk leven van ons voorgeslacht, dat soms meer brieven dan notulen schreef.

Toen Janse oefenaar was, woonde hij

op boerderij De Eenzame, tussen Oostkapelle en Domburg. 's Zondags liep hij uren om in Middelburg te kunnen voorgaan. Ds. P. van Dijke was in die tijd de enige predikant in het Ledeboeriaanse kerkverband. Tijdens Van Dijk's ziekte en de eerste maanden na zijn overlijden werden er geen sacramenten bediend. Kinderen bleven soms lange tijd ongedoopt. Ambtsdragers legden die nood aan oefenaar Janse voor. Evenals de andere oefenaars (A. van der Spek te Moerkapelle, J. Vader van Aagtekerke en D. Wijting te Goes)

was hij echter niet bevoegd de sacramenten te bedienen. Toen Janse in 1883 op 55-jarige leeftijd predikant werd, verhuisde hij naar Middelburg. In de pastorie aan de Koeportstraat arriveerden de brieven uit zijn gemeenten, ook al waren ze soms slechts geadresseerd aan „Ds. D. Janse, Gereformeerd (of: Ge Revor Meert) Leeraar te Middelburg,” zonder straatnaam of huisnummer. De predikant bewaarde de brieven zorgvuldig, inclusief de envelopjes.

Dezelfde taal

De schoenendoos bevat verjaardagen en nieuwjaarswensen, mededelingen over huiselijke en kerkelijke omstandigheden, preekverzoeken, condoleantiebrieven en verzoeken om advies. Er zijn fraaie, maar ook onbeholpen handschriften bij. De Zeeuwen worstelden met hun g's en hun h's. De dialecten verschilden, maar de schrijvers spraken dezelfde taal. In de brieven is iets te lezen van „de genade des ouden tijds.” De meeste bestaan voor een groot deel uit gedachten over het geestelijk leven, beschouwend, maar ook wel uit eigen ervaring. De eigenlijke aanleiding om te schrijven volgt soms pas in de laatste paar regels.

Hier en daar blijkt dat er nog meer brieven geweest zijn, zoals van C.B. van Woerden sr. uit Akkrum en diaken H. Stofberg uit Oudewater. De brieven die ds. Janse terugschreef, zijn, voorzover bekend, helaas niet bewaard gebleven. In de brieven werd nieuws doorgegeven over personen die ds. Janse kende. Veel klachten werden geuit over de toestand binnen en buiten de kerk. Sommige briefschrijvers zaten op een plaats waar weinig gelijkgezinden woonden en waar ze 's zondags ook niet konden opgaan onder de waarheid. Ze lazen thuis, noodgedwongen. Dat was een eenzaam leven. De toestand van volk en kerk zagen ze dan ook weinig rooskleurig in.

De waarheid verbond

Ds. Janse leefde mee met de gemeenten en gezelschappen, wijd verspreid in het land, van Axel in Zeeuws-Vlaanderen tot Akkrum in Friesland. Verscheidene jaren was hij hun enige predikant. Briefwisseling was in die tijd het uitgelezen communicatiemiddel. Uit de brieven spreekt een hechte band met de predikant, al kwam hij maar af en toe op bezoek. De afstanden waren groot,

maar liefde tot de schriftuurlijk-bevindelijke prediking verbond. De gemeenten hadden meestal leesdienst, dus ze zagen ernaar uit dat de predikant of een van de oefenaars eens kwam.

Toen Janse in 1872 oefenaar werd, kon hij de gemeenten buiten Zeeland al per trein bereiken: in 1868 was Zuid-Beveland met Brabant verbonden door de aanleg van de Kreekrakdam en in 1871 was de Sloedam tussen Walcheren en Zuid-Beveland aangelegd. Ds. Janse heeft ongeveer 4575 keer gepreekt, terwijl hij voordien als ouderling 158 keer een voorafspraak bij een leespreek hield. Als predikant ging hij in 37 plaatsen voor. Hij preekte dan 's zondags driemaal in dezelfde gemeente en behandelde er meestal ook de Catechismus. Hij behoefde vrijwel nooit verstek te laten gaan.

Aanvankelijk was ds. Janse om de

**De dialecten verschilden,
maar de schrijvers
spraken dezelfde taal.**

andere zondag in Middelburg, maar dat werd eens in de drie en daarna eens in de vier weken, want het aantal gemeenten groeide. Nadat oefenaar L. Boone eind 1899 predikant was geworden, kon ds. Janse weer eens in de drie weken thuisblijven. Ook op biddag en dankdag ging hij in zijn woonplaats voor. Aagtekerke vormde in die tijd één gemeente met Middelburg. In de periode dat oefenaar J. Vader in Aagtekerke stond, preekte ds. Janse daar alleen doordeeweeks. In de jaren 1885-1902 ging hij in Aagtekerke ook steevast op Hemelvaartsdag voor. Een opvallend detail: ds. Janse preekte vrijwel nooit op Goede Vrijdag. In Borssele ging hij nogal eens op tweede feestdagen voor, wat nu op Zuid-Beveland niet meer gebruikelijk is. Weekdiensten hield hij overigens weinig.

Oefenaar Braam

De vrienden leefden mee tijdens de jarenlange zwakte van mevrouw Janse en na haar overlijden in april 1898. Uit het stapeltje condoleancebrieven wordt duidelijk dat de predikant niet behoefde te treuren als degenen die geen hoop hebben. In nogal wat brieven kreeg Janses dienstmeisje de groeten („Groet ook uw dienstmaagt,” „Doe mijn Groete

aan Uw meid,” of: „Groet het Mijsie”). Ook moest ds. Janse nogal eens de groeten overbrengen aan Mietje Braam, de weduwe van de jonggestorven oefenaar die vóór ds. Janse de Middelburgse gemeente diende. Dat doet vermoeden dat oefenaar F. Braam ook buiten zijn eigen gemeente wel heeft gepreekt. Zijn weduwe was „kosterin” in de kerk aan de Segeersstraat, net zoals de weduwe van ds. D. Wijting dat later in Zeist was.

Thuislezers op Noord-Beveland

In Colijnsplaat woonde J.M. Deurwaard. Hij las thuis, want een Ledeboeriaanse gemeente was er op Noord-Beveland niet. In de jaren 1875-1879 schreef hij zes lange brieven aan oefenaar Janse, zijn „deelgenoot in het lijden en de smaad, onafscheidelijk aan het discipelschap van Christus verbonden.” Soms stak Deurwaard het water over en logeerde enkele dagen in Middelburg. Daar ontmoette hij geestelijke vrienden: „Ik heb met vrede en tot stichting onder u en het volk bij u mogen verkeren. Een lering, lieve vriend, welke u in de morgengodsdienstoefening uit de geschiedenis van Ruth afleidde, trok bijzonder mijn aandacht, en heeft mij nog altijd stof tot overdenking gegeven.”

Deurwaard vertelde dat zijn vrienden gevraagd hadden wanneer Janse op Noord-Beveland kwam preken. „Drie soorten van belijders maken de kerk uit: nieuwsgierigen als Zacheüs, belangstellenden als Nicodemus en heilbegerigen als Maria aan de voeten des Heeren. Ik geloof: er zijn hier van alledrie die karakters die uw komst verlangden.” Ze wachtten tevergeefs. Als oefenaar heeft Janse wellicht op het eiland gepreekt; als predikant in elk geval niet. Ook C.M. Douw en M.C. Kodde Frije schreven Janse vanuit Colijnsplaat. Douw bemoedigde Janse, die in 1883 tot predikant bevestigd stond te worden. Dat was tegelijk de aanleiding om deze brief te posten: nu Janse zijn boerderij van de hand deed, wilde Douw zijn hooi wel graag kopen.

Naar de classis Goes

Uit Kortgene kwamen de brieven van A. Bouwense en zijn zwager J.C. Kleppe. In een ander dorp op Noord-Beveland, Wissenkerke, bestond een gemeente onder leiding van C. Sturm. Wellicht betrof het de vroegere Kruisgemeente uit de groep rond

ds. C. van den Oever. Tot 1904 behoorde deze kleine samenkomst tot de gemeenten van ds. D. Bakker. Daarna wilde Wissenkerke zich aansluiten bij de 'Dijkiaanse' Ledeboerianen, de gemeenten die ds. Janse bediend had. Dat wees de classis Zuid-Beveland op 3 oktober 1906 echter af, nadat een commissie naar Noord-Beveland was gevaren om de groep te bezoeken. De gemeente is later opgeheven. „Helaas, die samenkomst kwam tot een einde,” schreef ds. W.C. Lamain. Hij was op Noord-Beveland opgegroeid en had de voorganger van Wissenkerke vaak gesproken.

Dijkianen waren er op Noord-Beveland overigens wel. De classis Middelburg van de Gereformeerde Gemeenten besloot op 20 november 1907: „De leden en doopleden van Middelburg en wonende te Cortgene in N. Beveland worden indien zij dit goedvinden, en er bij den kerkeraad van Goes hiertegen geen bezwaar bestaat, overgedragen aan de Classis Z. Beveland.” Niet lang daarna ontstond er een Gereformeerde Gemeente in Kortgene.

(wordt vervolgd)

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Gorinchem: ds. L. Blok te Ermelo;

Naar Nieuw-Beijerland:

ds. A. Vermeij te Elspeet.

Beroepen:

Te Brakel: ds. G. Mouw te Uddel;

Te Groningen: ds. J.S. van der Net te Houten;

Te Scheveningen:

ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;

Te Zwolle:

ds. C. Vogelaar te Kalamazoo (U.S.A.)

Bedankt:

Voor Arnhem:

ds. M. Golverdingen te Boskoop.

■ DOVENDIENST TE DIRKSLAND

Op D.V. 24 februari hoopt ds. J. Schipper voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dirksland, Mozartsingel 2. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS DORDRECHT 15 JANUARI 2007 TE WERKENDAM

Ds W.J. Karels, consulent van de roepende kerk Meeuwen, opent de vergadering. Hij verzoekt te zingen Psalm 27:3, leest Psalm 27 en gaat voor in gebed. Aanwezig zijn de

deputaten art. 49 D.K.O, ds. W. Silfhout en ds. P. Mulder, en de afgevaardigden van de classis Goes, ds. J.W. Verweij en ds. A. Verschuure. De tijdelijke preses memoreert de volgende feiten en gebeurtenissen.

Op 20 december 2006 overleed G. van Esch, op de leeftijd van 36 jaar. Hij is 2 jaar diaken geweest in de gemeente van Aalburg. De Heere gedenke dit jonge gezin en de gemeente van Aalburg.

Diaken M. van de Werken van de gemeente van Aalst heeft na een periode van 40 jaar zijn ambt als diaken neergelegd. Ouderling H. van Eenennaam van de gemeente te Breda mocht na een ernstige ziekte aan keel en stem gedurende 9 maanden op 24 december weer voorgaan in de leesdienst.

Ouderling M.J. de Jongh mocht herdenken 35 jaar ouderling in de gemeente van Gorinchem te zijn.

In Hardinxveld-Giessendam is op 80-jarige leeftijd overleden P.L.J. van den Berg. Hij diende vanaf 1978 de gemeente in het ambt van ouderling. De Heere gedenke de weduwe.

Ds. Karels bepaalt de vergadering in zijn openingswoord kort bij het 4^e vers van Psalm 27. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. A.A. Brugge, preses; ds. W.J. Karels en oud. J. Evertse, assessoren; oud. G. de Boef, quaestor en oud. J.A. de Ron, scriba.

Nadat de niet-ambtsdragers de vergade-

ring hebben verlaten, wordt het ingekomen rapport van de Classis Goes en de gemeente Aalburg behandeld. Met pijn en met verdriet besluit de classis na bespreking en advies van deputaten art. 49 om de uitspraak van de classis Goes aangaande de afzetting van br. J. de Pater over te nemen en te bekrachtigen.

Diaken H. van Rosmalen wordt benoemd tot classisdiaken. Hij zal de plaats van J.A. de Ron innemen.

Ouderling N. Zondag geeft als commissielid aan dat de vergaderingen voor de wijzigingen van het bestuursmodel bij de SGZZH zeer constructief waren. De belangrijkste vraag in al het overleg was: "Krijgen we handen aan het bed die onze identiteit vertolken?"

Ouderling A. van Hartingsveldt geeft als commissielid van de werkgroep "Herziening bestuursmodel" aan dat de identiteit gewaarborgd is. Het concept is in alle geledingen besproken. Dit model is op 1 januari 2007 ingegaan. Als in de loop van het jaar verdere samenwerking komt moet alles weer opnieuw gegroepeerd worden. Voor de nieuwe commissie van advies wordt ouderling A. van Hartingsveldt tot primus en ouderling N. Zondag tot secundus benoemd.

De classis besluit dat er in mei/juni 2007 kerkvisitatie zal worden gehouden.

Ook zal er weer een ambtsdragersconferentie worden gehouden. In de voorbereidingscommissie wordt ouderling J.A. de Ron uit Werkendam aangewezen. Hij zal de plaats van ouderling Everse innemen.

Als afgevaardigden naar de Particuliere Synode, die gehouden zal worden op 26 april 2007, worden afgevaardigd de vier classispredikanten, ds. A.A. Brugge, ds. W.J. Karels, ds. M. Karens en ds. P. Melis. Als primi-ouderlingen worden gekozen: J. de Boef uit Werkendam, G. de Boef uit Poederloijen, J. Evertse uit Meeuwen en A. Waaijenberg uit Veen. Als secundi: 1ste J. Everse uit Dordrecht, 2de J.A. de Ron uit Werkendam, 3de A. van Hartingsveldt uit Gorinchem en 4de C. de Boef uit Brakel.

Bij de rondvraag vraagt een gemeente om bij de te memoreren feiten het goede werk van de Heere te noemen bij een hoopvol overlijden. Dit wordt overgelaten aan de vrijheid van de preses die de vergadering leidt.

Als roepende kerk wordt de gemeente Poederloijen aangewezen. Deze zal de Classis bijeenroepen op D.V. maandag 17 september om 19.30 uur te Werkendam.

Na de afsluitende woorden van de preses laat oud. Evertse zingen psalm 17:3 en eindigt met gebed.

J.A. de Ron, scriba

BERICHTEN

■ ORGEL- EN SAMENZANG- AVOND TE CAPELLE A/D IJSSSEL (W)

Op D.V. 24 februari wordt er een orgel- en samenzangavond gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Capelle a/d IJssel-West, Karel Doormanstraat 12, met medewerking van de organist Pieter Heykoop. De leiding is in handen van ds. A. Moerkerken. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. het inloop- en bijbehuis In de Gouwstraat te Rotterdam.

■ PSALMZANGAVOND TE EDE

D.V. 17 februari wordt er een psalmzangavond (met bovenstem) gehouden in de Oude kerk te Ede onder leiding van ds. E. Hakvoort, die tevens een meditatie zal houden. Medewerking wordt verleend door een groot samengesteld koor. Collecte t.b.v. van de Stichting N.O.H.E te Doornspijk. Aanvang: 19.30 uur.

■ 75 JAAR DS. FRAANJESCHOOL TE BARNEVELD

T.g.v. het 75-jarig bestaan van de ds. J.

Fraanjeschool te Barneveld wordt er op D.V. 1 maart, aanvang 19.00 uur, een herdenkingsbijeenkomst gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente, Nairacstraat 24, aldaar. Alle hierbij geïnteresseerden zijn hierbij van harte uitgenodigd.

Op D.V. 28 april, van 13.00-16.00 uur, wordt er een reünie gehouden. Alle oud-leerlingen, oud-leerkrachten, oud-bestuursleden en allen die in het verleden bij de school betrokken waren zijn harte-lijk welkom.

Degenen die in het schooljaar 1978/1979 of eerder van school gegaan zijn, worden hierbij uitgenodigd op locatie De Burcht, Nederwoudseweg 39 en ook degenen die op deze locatie gezeten hebben.

Zij die vanaf het schooljaar 1979/1980 van school gegaan zijn, zijn welkom op locatie De Vesting, Lijsterstraat 6-8.

Na 18 april is een prachtig jubileumboek verkrijgbaar bij de school, bij boekhandel gebr. Koster en ook op de reünie. U kunt zich telefonisch opgeven voor de reünie (0342-422 045, dhr. Mouthaän) of per e-mail (reunie@fraanjeschool.nl).

Herkingen 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Hilversum 19.00 uur ds. Visscher; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Hoogeveen 19.00 uur ds. Schot; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Kortgene 18.30 uur ds. W. Harinck; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Leerdam 15.30 uur ds. Terlouw; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Brugge; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelhamnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 9.30 uur leesdienst (doventolk); Nieuwdorp 9.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur ds. Verweij; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van Belzen; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Beens; Nisse 14.30 uur ds. De Heer; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostburg 15.00 uur ds. Moens; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur stud. Joosse; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. Van Aalst; Oudemirdum 19.00 uur ds. Bakker; Rheden 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Silfhout; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Baan; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. P. Mulder; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Scheveningen 18.30 uur ds. Brugge; Sint Philipsland 15.00 uur ds. De Jongste; Soest 15.00 uur ds. G. Pater; Terneuzen 10.00 en 17.30 uur ds. Moens; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Terlouw; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 (H.A.) en 19.15 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 16.30 uur ds. Paul; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 18 FEBRUARI 2007

Aagtekerke 14.30 uur ds. Verschuure en 19.00 uur ds. Van Gelder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.00 uur ds. De Wit; Alphen a/d Rijn 10.00 uur ds. Paul; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Kattenberg; Andijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Neele; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Hogchem; Arnhem 10.00 uur ds. Kleppe en 18.00 uur ds. Tuinier; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Golverdingen; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom

9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 10.00 uur ds. J. Karels en 18.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. Veenendaal en 19.00 uur ds. Schipper; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. Hakvoort; Enschede 10.00 en 16.00 uur stud. Labee; Enter 18.30 uur stud. Labee; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. Van Dijk; Gouda 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Groningen 15.30 uur stud. Heijkamp; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders;

Verschuure; Westzaan 19.00 uur ds. Schreuder; Wierden 15.00 uur ds. J. Karels; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Schreuder; Zeist 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zoetermeer 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwolle 19.00 uur ds. Tanis.

■ DINSDAG 20 FEBRUARI 2007

Aalst 19.30 uur ds. Van Krimpen; Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher (bijbellezing); Berkenwoude 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Borssele 19.30 uur ds. Baan; Enschede 19.30 uur ds. Van der Net; Naaldwijk 19.45 uur ds. Verweij; Nijkerk 19.30 uur ds. Hakvoort (bijbellezing); Opperdoes 19.30 uur ds. De Heer; Puttershoek 19.30 uur ds. Mondria.

■ WOENSDAG 21 FEBRUARI 2007

Brakel 19.30 uur ds. Van Manen; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (bijbellezing); Delft 19.30 uur ds. Van der Net; Drachten 19.30 uur ds. Kleppe; Gorinchem 19.30 uur ds. Van Belzen; Groningen 20.00 uur ds. Kattenberg; Haarlem 19.30 uur ds. Visscher; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (bijbellezing); Hilversum 19.45 uur ds. Terlouw; Leerdam 19.30 uur ds. Van Gelder; Nieuw Beijerland 19.30 uur stud. Labee; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot (bijbellezing); Oosterend-Texel 19.00 uur stud. Joosse; Rhenen 19.30 uur ds. Veenendaal (bijbellezing); Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Mondria; Scherpenzeel 19.30 uur ds. De Wit; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Gunst; Utrecht 20.00 uur ds. Brugge; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Van Krimpen; Veen 19.30 uur ds. Melis (bijbellezing); Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens (bijbellezing); Zwijndrecht 19.30 uur ds. Bakker; Zwolle 19.30 uur stud. De Waard.

■ DONDERDAG 22 FEBRUARI 2007

Enkhuizen 19.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 19.30 uur ds. Hakvoort (bijbellezing); Kortgene 19.30 uur ds. Baan; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder (bijbellezing); Ridderkerk 19.30 uur ds. Schipper.

■ VRIJDAG 23 FEBRUARI 2007

Veenendaal 14.00 uur ds. Van Belzen (huw.bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bij-

belshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter

de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw iDe Broni, Oude Barreellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag 18 februari: 10.00 uur evang. A. van Setten en 17.00 uur leesdienst.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00 - 15.00 uur, donderdag van 15.00 - 21.00 uur en zaterdag van 11.00 - 15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

ADVERTENTIES

*Bezwijkt mijn vlees en mijn hart,
zo is God de Rotssteen mijns harten,
en mijn Deel in eeuwigheid.*

Psalm 73 : 26

Na een korte ziekte is door de HEERE tot Zich genomen Zijn dienstknecht, mijn zeer geliefde man, onze zorgzame, lieve vader en opa

Jasper Baaijens v.d.m.

in de leeftijd van 83 jaar.

Ridderkerk: H. Baaijens-Kersseboom

Klaaswaal: J. van Aalst-Baaijens

G.J. van Aalst

Marieke en Theo, *Jonathan, Anne*

Ridderkerk: P.A. Baaijens

M.E. Baaijens-van Aalst

Marieke en Reinier, *Harold, Ilse, Julian*

Sebastiaan en Marlies

Woudenberg: W.S. Baaijens

L.C. Baaijens-Boer

Jasper en Gertine, *Willemijn, Rieneke, Annelies*

Hardinxveld-Giessendam: J.A. Gorter-Baaijens

S.K. Gorter

Jacob, Jasper, Rieneke, Arnoud, Monica, Wilbert

In liefdevolle herinnering aan onze Ria, overleden in 1981

7 februari 2007

Seringenplantsoen 109

2982 BJ Ridderkerk

De begrafenis heeft maandag 12 februari, na een rouwdienst in de Sionkerk te Rotterdam, plaatsgevonden op de begraafplaats "Oud-Kralingen" te Rotterdam.

"Gedenkt uw voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst hunner wandel!"

Hebreeën 13:7

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Alexanderpolder kennis genomen van het overlijden van haar geliefde oud-predikant

ds. J. Baaijens

in de leeftijd van 83 jaar.

Met liefde, in getrouwheid en met zegen heeft hij onze gemeente als herder en leraar gediend van 1974 tot 1982. Het dienen en dienstbaar zijn had de vreugde van zijn hart. Wij geloven dat hij nu voor eeuwig de Koning mag groot maken.

Sterke en ondersteune de Heere mevrouw Baaijens, de kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit grote verlies.

Namens de kerkenraad: J.A. van Mourik, preses
T.J. Rijnveld, scriba

Rotterdam, 7 februari 2007

Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, de Heere en onszelf, dat wij uw dienaars zijn om Jezus wil.

2 Korinthe 4:5

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Tricht-Geldermalsen heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van zijn geliefde oud-herder en leraar

ds. J. Baaijens

in de leeftijd van 83 jaar.

Tricht was zijn eerste gemeente, die hij gedurende zes jaar, van 12 september 1968 tot 26 november 1974, met de liefde van zijn hart en in alle getrouwheid heeft gediend. Zijn prediking, als dienaar des Woords, werd getekend door de tekst waarmee hij zijn arbeid in onze gemeente mocht aanvangen, 2 Korinthe 4:5.

De Heere vertrooste en sterke mevrouw Baaijens, de kinderen en de kleinkinderen in dit zo grote verlies.

Namens de kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente Tricht-Geldermalsen:
A.H.A. Thijsen, preses
G.J. van Zijl, scriba

Geldermalsen, februari 2007

En waar ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn.
Joh. 12 : 26m

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Enkhuizen geeft met ontroering kennis van het overlijden van zijn emerituspredikant

ds. J. Baaijens

Vanaf 7 juni 1988 tot zijn emeritaat op 1 oktober 1996 heeft hij met de gaven die de Heere hem had geschonken in alle getrouwheid onze gemeente mogen dienen. Na het vertrek van dominee en mevrouw Baaijens naar Ridderkerk is de wederzijdse band van liefde blijven bestaan.

De Heere vertrooste mevrouw Baaijens, haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen en zij hen allen goed en nabij.

Namens kerkenraad en gemeente: G.J. van Pijkeren, preses
J. Bart, scriba

De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn.
Spreuken 10 : 7a.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Aagtekerke geeft met droefheid kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-herder en leraar,

ds. J. Baaijens

Ds. J. Baaijens heeft de gemeente van 1982-1988 in alle getrouwheid gediend.

De HEERE sterke mevrouw Baaijens met de kinderen en kleinkinderen in dit grote verlies.

Namens de kerkenraad: J. Sinke, preses,
J. Wisse, scriba.

Aagtekerke, 7 februari 2007

**Met het verschijnen van
deel 4 'Uit de Bron' is
het Oude Testament in
282 vertellingen
kompleet.**

Uitgeverij en Boekhandel

Postbus 213 - 3850 AE Ermelo - tel. 0341-563310 Fax 0341-493055

www.delezerboeken.nl - e-mail: delezer@kliksafe.nl

Bijbelse vertellingen voor kinderen met prachtige, sprekende illustraties. Leerzaam voor jong en oud.

door C. van Rijswijk
324 pagina's
€ 26,00 per deel

Nieuw

deel 4: Petrus en de haan
(de verloochening van Petrus)
deel 5: de sprong in de beek
(de uitredingen van ds. Peden)

C. van Rijswijk is gestart met een nieuwe serie boekjes voor kinderen van 4-6 jaar.

Inmiddels verschenen:

deel 1: bram en de boog
(hoe de bestolen Bram door darpsbewoners wordt geholpen)
deel 2: brentz en de kip (hoe ds Brentz wonderlijk werd onderhouden)
deel 3: op zoek naar het Kind (de Wijzen uit het Oosten)

de Ster-serie
€ 7,50 per deel

Andante is dealer van
JOHANNUS - CONTENT--DOMUS

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00
ruime collectie bladmuziek (ook klavier) en CD's

**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

A. van Ostadelaan 35
3904 TJ VEENENDAAL

Tel: 0318 - 50 50 63
Fax: 0318 - 50 58 51

info@andanteorgels.nl
www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

**Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN**
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwofersink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

Revoke

Voor info bel:
0341-425712
of
0416-692787

**Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

Te huur op camp. de **Hofstee** te
Nunspeet onze **4-6 pers. chalet**.
V.a.g.v. Fietsen en wasm. aanw.
Tel. 038-4204120 of
emens@kliksafe.nl.

Begrafenisverzorging "Honestum"
0180 - 628908 (dag en nacht)
L. Melleste-Verveer en D.D.E. Melleste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Geerts
herenkleding

Ambtskleding
Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons
Streeppantalons - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

Begrafenisonderneming
Brouwer

**Voor een verantwoorde
en stijlvolle begrafenis**

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Eist -
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Scherpenzeel telefoon: Amersfoort, Nijkerk
3925 CD Scherpenzeel e.o. Hoevelaken
K. Koster G.C. van Haaren
033 277 0555 06 5590 7879

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

**SAALBACH-HINTERGLEMM
Oostenrijk**

TE HUUR. Schitterend gelegen
vakantiewoning met grote tuin
gelegen in een prachtig wandel-,
mountainbike- en skigebied.
Veel mogelijkheden voor uitstapjes.
Geschikt voor 4 - 20 personen.
Ideaal geschikt voor grotere
gezinnen of meerdere families.
Tel. 0118-584512.
www.hausamwald.nl

HARKES
Begrafenis

Persoonlijke zorg voor
uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Telefoon (0172) 21 21 22

Begrafenisverzoorgers:
D. Harkes en J.F. van Staveren

Wij verzorgen alleen begravingen - Dag en nacht bereikbaar

Bakveeën - Friese Wouden (12
km van Drachten) of Ameland of
Terschelling, chalets/stacars. te
huur. Niet te duur! Bel: 0512-
516096. **www.vdsluisvakanties.nl**

Zorg dichtbij

Rotterdam Gouda Veenendaal
Zwijndrecht Gorinchem
Goes *Actief in uw regio!*

Waar u ook woont,
Agathos brengt zorg dichtbij:
• **Huishoudelijke verzorging**
• **Persoonlijke verzorging**
• **Verpleging**
• **Psychosociale zorg**

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator
aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen.
Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de
CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

**Elspeet, te huur vak.woning, 2-8
pers. aan de rand van het bos.**
Wasmach. en C.V. aanw. Vrij tot wk
29 en na wk 35. Inl. 0577-491435.

**Zalen
inrichten?**

Voor allerlei doeleinden wordt een zaal
of vergaderruimte gebruikt. U heeft
bepaalde wensen, wij hebben veel ervaring
op dit terrein. Met een keur aan kwaliteits-
vol meubilair komen we samen tot een
degelijk plan, passend binnen uw budget.
Wij zijn ook u graag van dienst!

Bezoek ons ook op
Wegwijs! Speciaal
voor kerken.

- Consistoriemeubilair
- Garderobesystemen
- Zaalinrichtingen
- Kastenwanden
- Presentatiesystemen
- Persoonlijke service

Een zaak van vertrouwen

**De kantoor
specialist**

De Smalle Zijde 22
Postbus 859, 3900 AW Veenendaal
[T] 0318-551122 / info@kantoor specialist.nl

www.natuursteenhuis.nl

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
Van Zandee & De Krijger voor leveringen buiten Zeeland

Twee jonge gezinnen uit Ermelo en Veenendaal zoeken woningruil met gezin(nen) aan de kust. Meer info: 0341-562441/0318-515571.

- **ROEMEENSE PANFLUITEN**
- **DIVERSE BLOKFLUITEN**
- **VIOLEN**

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg

Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaaricentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pension „De Peel“**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Ook dit jaar bent u weer van harte welkom in ons 2 persoons vakantiehuisje, in gedeelte van boerderij, aan de rand van Putten. Mooie omgeving om te fietsen. 033-2459443.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Kamperen bij de boer! Gezellige minicamping tussen **Oosterland** en **Bruinisse**. Nabij Grevelingenmeer. Ruime plaatsen. WWW.DEWEL-BLOK.NL Tel. 0111-482523. Verhuur caravans.

Extra laag geprijsd!

Uit den schat des Woords

Jaargangen 50 t/m 57
Jaarlijkse uitgave geschreven door diverse predikanten van de Gereformeerde Gemeenten

Jaargang 50	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 51	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 52	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 53	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 54	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 55	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 56	van 17,10 voor	10,00
Jaargang 57	van 17,10 voor	10,00

Geb. 200 blz. per deel

Ook nog leverbaar:
Uit den schat des Woords
Register jaargang 1 t/m 55
van 4,75 voor 1,50

Naarstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. 0342 - 41 69 86

Friesland. Te huur op gezellige camping „De Verborgten Hoek“ in Harich, dicht bij Oudemirdum. **6-pers. caravan.** Vrij tot wk. 29 en na wk. 33. Info 0345-619040.

REHOBOTH CHRISTIAN SCHOOL, NORWICH, ONTARIO, CANADA.
For the coming school year, 2007-2008, we are looking for qualified teachers to fill elementary and secondary positions. Those interested are kindly invited to apply. For more information please contact the principal, Mr. John Heikoop, 001 519-863-2403, or the Board chairman, Mr. Len Vanderweerd, 001 519-468-3281. Send application and resumé to the secretary of the Board, Mr. Corney Van Wyk, 384483 Salford Road, Salford, Ontario, CA NOJ 1WO or fax 001 519-485-1258.

De Ramshoorn boekenvoordeel

WEGWIJS - KOOPTIPS

Hartelijk welkom in onze stand op Wegwijs 2007 hal 1 rij B stand nr. 122

Niets bij geval
R. Hoogerwerf-Holleman
Rina Heyboer moet in de rampnacht van 1953 vier gezinsleden missen. Zij mag met haar verloofde met ds. Mallan te Bruinisse en de latere ds. Mijnders in contact komen. Heel geschikt als cadeauboekje.

11,95

Als het offer stilstaat
R. Hoogerwerf-Holleman
Redding bij de val van Jeruzalem
van 14,95 voor maar

4,95

Bunyan in beeld - L.J. van Valen
Prachtig fotoboek van de ketellapper
t/m eind febr. geen 37,50 maar

14,95

Auteur signeert op donderdag 22 febr. van 13 - 15.00 uur in onze stand op Wegwijs 2007

uitgeverij en boekhandel **„de Ramshoorn“**

Lange Vorststr. 21 4461 BT Goes - tel. (0113) 221909 - info@ramshoorn.nl

- Aantrekkelijk beursvoordeel!
- Oprummingskortingen tot wel 50%
- Attentie voor elke klant

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Wardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Canada, te huur vak.woning in Chiliwack, op eigen terrein.
Tel. 001.604.858.03.88. Inl.: 0113-501675.

TH. in Nunspeet op camp.
"de Hofstee" 6 pers. Luxe stacar.
v.g.a.v. incl. wasm., droger, magnetron. Bezet week 28 t/m 33, ook voor- en naseizoen nog vrij.
Tel. 0187-651644 of 0623487079.

Drempelvrije vakantie?

2 luxe drempelvrije vakantiehuizen onder 1 kap, 7 en 8 persoons. Per woning: 2 hoog/laag bedden, douche-brancard en tillift. Tevens voorzien van vaatwasser, magnetron, wasmachine en wasdroger. Incl. schoonmaakkosten, € 275,- tot € 695,- p.w.

Meer informatie / reserveren:
www.denoorderhoeve.nl

De Noorderhoeve gehandicapten accommodaties
Harkebuurt 5-15 Oosterend - Texel - 0222 31 89 06

LEERKRACHTEN NODIG

CALVIN CHRISTIAN SCHOOL
in Alberta, Canada

Voor het komende schooljaar, 2007-2008, zoeken wij gemotiveerde en gediplomeerde leerkrachten voor onze kleuter- en basisschool en voor het voortgezet onderwijs.

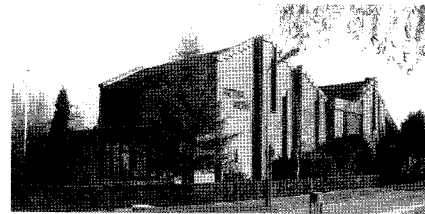
Informeer naar de diverse vacatures bij de directeur:

William Grisnich:

tel. 001 403 320 1650

Email: wgrisnich@ccschool.ca

Kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Hendrik Ido Ambacht

In verband met het vertrek van de huidige koster zoeken wij per D.V. 1 september 2007 een

Koster

Functie-inhoud o.a.:

- in gereedheid brengen van de kerkelijke ruimten.
- het beheren van gebouwen en terreinen.
- coördinatie van de schoonmaak en het technisch onderhoud van gebouwen en terreinen.
- het bedienen van de technische installaties.
- het houden van toezicht in de ruimste zin van het woord.
- voorbereiden van zalen voor vergaderingen en bijeenkomsten.
- verder voorkomende werkzaamheden tot het uitvoeren van een goed kosterschap.

Wij vragen van de gegadigden dat:

- hij belijdend lid is van de Gereformeerde Gemeenten.
- hij, en zijn gezin een levenswandel tonen die in overeenstemming is met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften.
- hij een relatie onderhoudt met zijn werkgever op basis van vertrouwen en verantwoordelijkheid.
- hij goede contactuele eigenschappen bezit, met name ten aanzien van de kerkbezoekers en de leden van de diverse verenigingen.
- hij zich met betrekking tot de werktijd en de werktijdindeling flexibel zal opstellen.
- hij bereid is in de omgeving van het kerkgebouw te wonen.

Wij bieden:

- een volledig dienstverband.
- een salariering volgens de richtlijnen van het deputaatschap AKZ en binnen het onderwijs schaal 4 à 5.

Informatie:

De kerkelijke gemeente Hendrik Ido Ambacht telt ruim 2000 leden en doopleden.

Het kerkgebouw omvat naast de kerkzaal nog diverse vergaderzalen.

Er is geen kosterswoning aanwezig.

Voor meer inhoudelijke informatie kunt u contact opnemen met de Kerkmeester de heer D. Dubbeld, tel. 06-22405938.

Uw sollicitatie met relevante CV dient u voor D.V. 1 maart 2007 te zenden aan de Kerkmeester, Postbus 98, 3340 AB HENDRIK IDO AMBACHT.

BEGRAFENISVERZORGING KINA 010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D. W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Oosterland (Zld): mooi vak. huis te huur, 2/3 pers op boerenerf, vrij uitzicht, tel: 0111-644950

Meisje, 18 jr., zoekt in Barneveld **kostadres/kamer** i.v.m. 2-jarige studie Groenhorst College. Tel.: 0113-312448.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR
Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

North American General Mission

Het Deputaatschap Zending van de Netherlands Reformed Congregations van Noord Amerika, de zusterkerk van de Gereformeerde Gemeenten, roept sollicitanten op voor de functie van:

ONDERWIJS VRIJWILLIGER M/V

voor de Hollandse school in Bolivia

Taakinhoud:

- Lesgeven aan de Hollandse zendingskinderen
- Verdiepen in het onderwijsprogramma van de Wereldschool
- Contact onderhouden met de Wereldschool
- Vorderingen administreren
- Participeren in de gezamenlijke activiteiten met de Boliviaanse school

Vereisten:

- Pabo opleiding (of in het laatste jaar)
- Creatief in het aanbieden van lesstof
- Flexibele houding
- Bereid om zich in de Spaanse taal te verdiepen
- Voor minimaal één cursusjaar beschikbaar

Van de sollicitanten wordt verwacht dat zij lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten.

Schriftelijke sollicitaties bij voorkeur per fax met vermelding van opleiding, ervaring en referentieadressen graag z.s.m. richten aan:

Mr.J.van Brugge, Administrator
North American General Mission
377 Poldon Drive
Norwich, Ontario Canada NOJ IPO
Faxnummer: 001-519-863-5875

Voor inlichtingen over deze functie kan contact opgenomen worden met de heer J.van Brugge 001-519-863-5765 of met de heer M.Kramer (privé 00 591 3 924 8121 kantoor: 00 591 3 924 8119).

